

SZABÓ HIRLAP

A BUDAPESTI FÉRFIRUHA-KÉSZITŐK IPARTESTÜLETE. A BUDAPESTI SZABÓIPAROSOK HITEL- ÉS TERMELŐ SZÖVETKEZETE. AZ EGYESÜLT SZABÓIPAROSOK KÖRE, A BUDAPESTI EGYENRUHA-KÉSZITŐK KÖRE ÉS A RAKTÁRI-SZÁLLITÁSI-GYERMEKRUHA-KÉSZITŐ SZABÓIPAROSOK SZAKCSOPORTJAINAK KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS : : FŐMUNKATÁRSOK
ULLMANN JÁKÓ. | VIKÁR BÉLA □ MANGOLD BÉLA KOLOZS

! Szabóiparosok!

Faszénet

Weisz és Vidor
cégnél rendeljétek!

TELEFON
53-49

NYOMTATVÁNY.

T.

Weisz és Vidor cégnek

TELEFON 53-49.

BUDAPEST

Józsefvárosi teherpályaudvar 9. kapu

A FASZÉN

akár levelezőla-
pon akár telefon
utján rendelhető

Szabó faszenet K 7.50
Dara (spitz) faszenet 5.50
100 kilogrammonként.

Azonnali kiszolgálás!

Értesítés! 1912 november 24^{-től}
Weisz és Vidor
faszén megrendelő telefonszáma
„József“ 11-31

„MUNGO“ TEXTILIPAR ÉS VATTAGYÁR FÜRST BERTALAN

Központi iroda
V., SZALAY-U. 2.

AJANLJA KONFEKTIÓ ÉS VÁSÁRI
SZABÓK RÉSZÉRE A LEG-
MEGFELELŐBB VATTAGYÁRTMÁNYÁT.

Gyár
BUDAKALÁSZ.

Levágandó!

SZABÓ-HIRLAP

Megrendelés.

Sziveskedjék szállítani részemre:

.....kg. szabó faszenet --- --- K 7.50

..... „ dara (spitz) faszenet --- „ 5.50

100 kilogrammonként.

Név:

Lakás:

☞ Kérjük a címet pontosan kiírni. ☜

Levágandó!

Bejegyzett védjegy.

„Centrale“ posztóáruház

Sürgőny cím: TUCHHAUS „CENTRALE“
„Tuchcentrale“
= Wien = WIEN, I. ROTENTURMSTRASSE 14.

Sürgőny cím:
„Tuchcentrale“
= Wien =

Mintagyűjtemények csakis szabómester uraknak adatnak ki.

Belföldi és eredeti
angolszövet és gyap-
júárúk gyári raktára

Az összes szabókellé-
lékek nagy raktára
férfiszabók részére.

MECHANIKAI SZÖVŐDE TAUSSIG SAMUEL ÉS FIAI, Győr.

Raktár és üzletvezetőség: BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCA 22. ☐ TELEFON 30—32.

Szalónvászon, cordinelli, béléskanavász, tűzoltógrádli és zsávolnyok, valamint a lenárúkból készült összes szabókellékek gyártása.
Nyári-nadrágok és vászon-öltöny-szövetek különböző minőségekben. Fehérneművásznak kórházak és közintézetek részére stb.

SZABÓ HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona.

Szerkesztő és laptulajdonos

ULLMANN JAKO

Szerkesztőség és kiadóhivatal

VII. ker., Csengery-utca 1. szán.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

VIKÁR BÉLA **MANGOLD BÉLA KOLOS**

FŐMUNKATÁRSÁK

Utolsó szó . . .

Az Ipartestületek Országos Szövetségének szegedi nagygyűlése után mi sem természetesebb, hogy sora'm megírására „az iparosság nyomorult gazdasági, társadalmi helyzete feletti mélységes aggodalom“ késztet.

Cikornyaság nélkül, talán bárdolatlan szimplaság, amit irok. De hagyján, a benn foglalt igazságok félmillió család igazsága. Melyet le nem kicsinyelhet senki és semmi. Sok volt a türelemből, a céltalan taktikázásból. Az iparosság létérdeke egy határozott, gazdasági társadalmi és politikai programot követel. Ezt belevisszük az aktuális élet minden vonatkozásán keresztül az életbe.

Az ipartörvények avultsága, a hatóságok és bíróságok által teremtett jogszokások, a végzetesen hibás rendeletek, ipari intézmények, adótörvények akármelyikét vizsgáljuk is, élével a kisiparos existenciáját veszélyezteti. Nincs munkánknak, életünknek olyan mozzanata, melyben ne éreznénk azt a mostoha elbánást, mely minden oldalról kárunkat okozza.

Nem is részletezem ezt a közismert tény. Megtették helyettem a könyvek, cikkek, röpiratok és radikális hangú beszédek ezrei. Csak leszögezem újra a valóságot, melynek rettentessége, halálossága erre a legutolsó írásra késztet.

A szegedi gyűlés sérelmek felett tanácskozott. Nagy jelentőségű kérdések megoldását, sérelmek orvoslását sürgette. És ezzel lezárta egy eredménytelen év munkájának aktáját!

Gunyolódásnak tetszik ez a kijelentés. Pedig ez sokkal több. Száz és százezer kisiparos

rosszaló véleménye, mely megnyilvánul abban, hogy tudomásul veszi a történeteket, még a cigánypoéta szobrának leleplezésén való részvételt is. És annak a dalával, hogy „most van a nap lemenőbe“ napirendre tér felette.

De bennem és sok elkeseredett kisiparos szivében a nyomoruság érzete erősödik és erős akcióra tüzel bennünket. Gondolkodjunk. Miért lehetséges, hogy Magyarország kisiparosai ma is elhagyottak, ma még borzasztóbb a helyzetük, mint valaha. Megadjuk a választ.

Mert, míg a munkások, a dijnokok, tanárok, földbirtokosok, kereskedők, utcaseprők, szóval minden társadalmi osztály erős harci szervezetet teremtett, mellyel úgy a politikai, mint a gazdasági faktoroknak számolnia kell, addig az iparosságnak *nincs semmiféle egységes országos szervezete*. Természetes, hogy nincs is sehol képvisellete, érdekeinek szószólója.

Ausztriában, Németországban, nem is szólva a még kiterjedtebb kulturájú iparállamokban az iparosság képvisellete mindenütt, minden intézményben kifejezetten tényező, mellyel számolnia kell mindenkinek. Az osztrák képviselőház harminc különféle pártjainak mindegyikében ott ülnek a kisiparosság képviselői, akik midőn kisipari érdekről van szó közös, együttes konferenciákon egyesülnek. A pártkeretek nem feszélyezik őket, hogy a kisipari ügyekben közös határozatokat provokáljanak, melynek benn a tanácskozásban érvényt is szereznek.

Emlékezetes a vándoripari magyar törvénytervezet megjelenésének alkalma. A törvénytervezet egyes rendelkezéseit az osztrák ipari körök sérelmesnek tartották. Mondjuk 15—20 ezer osztrák iparos existenciájáról

volt szó. Az egész osztrák ipari életet, sajátóit, egyesületeit foglalkoztatta a kérdés. Közel ötszáz gyűlés tiltakozott e tárgyban. Hetven rejkszráti képviselő vállalt a kormány elleni akcióban részt. S a kormány — nálunk nem ismert erélylyel lépett közbe a 15—20,000 ember érdekében. Mint a lavina úgy dolgozott az akció.

S nálunk?! De hagyjuk. Keserűség arra gondolni, hogy a képviselő urak, hatóságok, intézmények csak háborgatásoknak veszik, ha mindjárt az iparosság egész életének ügyében fordulunk is hozzájuk.

A miértre a válasz: az iparosság teljes szervezatlensége. Ezen kell változtatnunk. Gyökeresen, gyorsan, erélyesen. És pedig szakmánként, ahogy a lateinerek, munkások teszik.

A szabóiparosság, amely erős, intelligens vegye kezébe a kezdés munkáját. A Szabóiparosok Egyesült Köre országos akcióját kezdje meg. Ne csak szakprogramot, hanem általános iparit. S amint a nyomdászokébó alakult ki a világot behálózó nemzetközi munkásszervezet, vagy a rochdalei takácsokéból a világ szövetkezeti szervezkedése, akként fog fejlődni a szabóság szervezetéből a magyar ipari szövetség. Politikai, gazdasági és társadalmi hatalommá növekedve. Akié a hatalom, azé a befolyás, a jog. Annak szolgál az állami élet minden kedvezéséből annyi, amennyi őt megilleti.

A Szabó Hirlap a lelke a szabóipar mozgalmainak. Ide küldöm irásom, melyet tekintsen a fővárosi szabóiparosság a vidékiek elhatározása biztos zálogául. Kérjük, követeljük az országos szervezést.

Csabai Kálmán
szabómester.

Levél a Szerkesztőhöz.

A Szabó Hirlap legutóbb megjelent számában örömmel olvastam arról az akcióról, melyet a budapesti szaktársak indítottak az önszegélyző pénztár felállítása céljából. Bár a cikk nem részletezi, hogy az önszegélyző pénztár működése milyen irányokban áll tagjainak rendelkezésére, azt hiszem jól sejtem, hogy az egyrésztől betegségyeket ad, kölcsönöket folyosít és a temetkezési költségeket fedezi.

Régóta tanulmányozom és figyelem az önszegélyző

egyesületek működését és tapasztalataim ezen a téren számosak, legyen szabad ezen kis cikk keretében azok alapján néhány megjegyzést tennem.

Ez az önszegélyző csak akkor teljesíthet megfelelő missiót, ha legalább 10.000 tagot csoportosít. Ezért a Magyar Szabóiparosok Önszegélyző Egyesülete nem lehet a főváros területére szorított intézmény, hanem országos, mely megyénként befizető főcsoportokat és kispénztárokat tart fenn.

Az önszegélyző tagsági illetéke legyen részjegyes alapon és pedig a legkisebb heti 50 filléres, a legmagasabb heti 5 korona. Ehez képest az önszegélyző által nyújtott kedvezmények mértéke ennek arányában növekedik. Ez azonban csak a kölcsönnyújtásnál és az özvegyi járuléknál érvényes. Betegségyezésben és egyéb külön ségyezés dolgában minden tag egyenlő mértékben, azonos elbánásban részesül.

Szerintem az önszegélyző a következőket nyujtaná tagjainak:

1. Minden tag annyi 500 koronára biztosítatik halálesetére, ahány 50 filléres részjegy tulajdonosa.

2. Tagjainak annyi 100 korona kölcsönt nyujt, ahány 50 korona részjegy tulajdonosa.

3. A tagbefizetés hat hónapjának elteltével a tag, valamint részjegyes családtagjai tíz heti betegségyben, orvosi és gyógyszersegyben részesül.

4. Az elhalt tag temetkezési ségye annyi 30 korona, ahány részjegy tulajdonosa, de a temetkezési ségye 100 koronánál magasabb nem lehet.

5. Az évi közgyűlésen megállapított tiszta üzleti maradvány egy bizonyos része tőkésítessék abból a célból, hogy a tagok szülőnei szülősi ségyben is részesülhessenek.

Ennek a nagyarányu, célszerű áldásos intézménynek megállapodására szükséges 10,000 részes tag, adminisztrációt értő lelkes vezetőség, összetartás és a magyar szabóságban hagyományos józanság. Aki ért a számadáshoz, az tudja csak, hogy egy ilyen hatalmas intézmény önmagában is működésre képes.

A dolog kezdete az volna, ha a Szabó Hirlap, a mi érdekeink istápolója az Országos Önszegélyző kérdését e lapszámtól kezdve állandóan felszinen tartja. De emellett egy teljes, kidolgozott tervezetet közöljön az önszegélyző céljairól, működéséről és eredményeiről.

Szivesen vállalkozom, hogy a következő lap számában egy modern, céljainak megfelelő ségyező egylet működését bemutatom, mely témája lehetne a mienknek.

Erre és azonkívül arra is akad vállalkozó, hogy az országos taggyűjtő propagandában részt vegyen.

Induljon meg a magyar munka, mely biztosítja az elhagyott szegény szabókisiparos napjait és családját. Munkálkodásunknak meglesz a kellő sikere.

Pécs,

tisztelettel

Kiss Béla
szabómester.

S Z E M L E.

Ipartestületi palotánk.

Ipartestületi palotánk építkezése folyamatban van. Az ipartestületi iroda az *Egyesült Szabóiparosok körének helyiségébe* költözött át. Erről a tagokat az ipartestület vezetősége körlevélben értesítette. A kör helyisége most valóban az ország szabóiparoságának centruma, ahol úgy hivatalos intézményei, mint társadalmi és gazdasági alakulásai, egyesületei egy fődél alá kerültek. Remélhetőleg az ipartestületi palotában ez a kívánt helyzet továbbra is fennmarad. Azzal a különbséggel, hogy a mai ósdi szűk helyiségek helyett kényelmes, modern termekben, illő vagy városi környezetben folytatódik az a szociális, hazafias alkotó munka, melyet az Ipartestület az Egyesült Szabóiparosok Köre évtizedes munkásságban a szabóiparoság javára folytatott.

Betegápolási pótdó.

Magyarországon minden élő ember fizeti ezt a súlyos, érthetetlen adót. Még azok is, akik egyébként betegségélyezési járulékok címén mint munkaadók leróják a legsúlyosabb kötelezettségüket. A kisiparos ezzel szemben, ha beteg és kórházi ápolásban részesül, bevasalják rajta az ápolási díjakat, az utolsó párnája is dob alá kerül. Azon a címen, hogy kétszeres terhet visel a kisiparos, felterjesztést intéztünk a kereskedelemügyi miniszteriumhoz, hogy a betegségélyezési járulék 2%-át hagyja érintetlenül. Az ország kormányzásában megnyilvánuló antiszociális felfogás, mely a kispolgárságot, mint tehetetlen fejős tehenet kezeli ebben az esetben nyilvánult meg teljes mértékében. A kormány a 2%-os betegségélyezési járulékra vonatkozó felterjesztését az Ipartestületek Országos Szövetségének sürgető feliratát a kormány válasza sem méltatta, ellenben a betegápolási pótdót 100%-kal emelte. Hihetetlen mekkora türelmü a kisiparos, ha erre az eseményre tiltakozó memorandumozáson kívül nincs más válasza.

Szegedi nagygyűlés.

Az ipartestületek Országos Szövetsége ez ideig közgyűlését Szegeden tartotta. A kormány, a hatóságok képviselőin kívül ott volt az ország ipartestületei képviselőinek javarésze. A budapesti szabóságot képviselték: Cserna Lajos elnök, Beckmann Lajos alelnök, Bálint Menyhért, Spitz Lajos, Schlesinger Sándor, Szabó Si-

mon, Ullmann Jákó, Moór Jenő, Adler Viktor, Adler Lipót, Németh József, Krisztics Adolf.

A szokásos évi jelentés beszámolt az ipar és kereskedelem nagy nehézségeiről, melyet a rettenetes pénzügyi viszonyok teremtettek. A jelentés kapcsán komoly vita folyt, melynek főként három kérdés volt a tartalma: az ipartörvények revíziója, a betegségélyezési pénztárak reformja és a szövetkezeti organizáció. Lapunk felelős szerkesztője igen éles, tárgyilagos kritikájú beszédben foglalkozott a szövetkezetek sérelmével, a szakoktatás megerősítésénél és a pótdókérdéssel.

Igen élesen bírálta a kereskedelmi kormány elbánnását az ipari szövetkezetekkel. Sérelmes az a kedvezés, melyet a nagyipari vállalatoknak nyújt a szövetkezetek rovására. Legsúlyosabb mindezek közt a közszállításoknál tapasztalt negligáció, amint pl. a textilipari vállalatok részére juttatják a szállítást, ahelyett, hogy az érdekelt kisiparoság termelőszövetkezeteire biznák.

Az ipari szakoktatás hiányai is sérelmesek. A mesteri tanfolyamok nemcsak gyakorlati ismereteket, hanem elméletieket is nyújtottak. Többek között az ipari kalkulációhoz szükségelt kereskedelmi ismereteket. Ime a kormány ezeken akar takarékoskodni. Megakar a szaktanfolyamok anyagát kurtítani a szegény kisiparosok rovására.

Majd a betegségélyzői járulék huzavonóját hozza fel, mint a kisiparosokkal való nemtörődömség példányképét. Kérelmezte az Országos Szövetség, hogy 3 é 3¹/₂-os hozzájárulást a kimondottan kisüzemi iparosoknál 2%-ra redukálják, amely úgy is elég nagy teher. Ez a felterjesztés meghallgatásra sem talált, sőt. A betegápolási pótdó 100%-os emelésével raktak újabb elviselhetetlenebb terheket a kisiparoságra.

Spitz Lajos foglalkozott a betegségélyző pénztárak misériáival. Igen komoly megfontolást érdemlő — mondotta — az az akció, mely már feltartóztatlan, a kisiparoság nem hajlandó tünni a betegségélyző pénztárak terheit vexációját, sem pedig azt az ellen-szenves elbánnást, melyben a kisiparosokat részesítik. A hurt a végletekig feszíteni vakmerőség. A pénztárak vezetőségei s a kormány is óvakodják folytatni a máig folyó zaklatásokat.

Schlesinger Sándor szintén betegségélyző intézmények elbánnása ellen tiltakozott. Követeli a 2%-os kulcs megállapítását és arra a konklúzióra jut, hogy csak a végleges államosítás szüntetheti meg a bajokat.

A szabóiparoság küldöttei a szegedi gyűlésen kivették részüket abból az alkotó munkából, mely a magyar ipar jövődjéért folyik.

Szabados Vilmos

Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 21. sz.
(AZ UDVARBAN) TELEFON 143—04.

Bel- és külföldi bélésaruk, férfi- és női selyembélés-különlegességek és mindennemű varrókellékek *** gyári raktára. *** Eladás nagyban és kicsinyben.

Közszállítási kérdések.

A wiesbadeni Gewerbeverein junius 10. és 11-re hívta egybe a nassauai iparegyesületek — nagygyűlését, amelynek napirendjére több aktuális iparösszervezkedési kérdést tüztek ki. A Gewerbeverein többek között közszállítási kérdésekkel is foglalkozott és állást foglalt amellet, hogy a közszállítási szerződésekbe felvétessék a sztrájkzáradék és hogy a munkák ne a legolcsóbb hanem a legmegfelelőbb árakat ajánló iparosnak adassék ki. Mind a két kérdés végső vonatkozásban, nem csak ipari, nem is csak vállalkozási, hanem általános társadalmi kérdés. A sztrájk klauzulát a maguk számára lefoglalni, ezzel a pár sorral sem jobbra, sem balra elintézni nem lehet.

A legolcsóbb és legmegfelelőbb ajánlat problémájához sem a wiesbadeni Gewerbeverein állásfoglalása adja meg az aktuálitást, hanem az a tény, hogy ezt a kérdést Németországban is erősen vitatják s ott is mint a versenytárgyalási rendszer Achilles-sarkát ismerték fel.

A legolcsóbb és legmegfelelőbb ajánlat problémája tulajdonképen a versenytárgyalási rendszer önszabályozó (automatikus) működésének csődjét jelenti. Jelenti azt, hogy a liberális közgazdasági elméletnek az az alapelve, hogy győzzön a legolcsóbb, jelentékeny gazdasági értékek megsemmisítése nélkül keresztül nem vihet. Jelenti azt, hogy a liberális közgazdasági politikának az állam be — nem — avatkozására vonatkozó tétele a gyengébb fél tönkretételére vezet s ezért az okos közgazdasági politikából kiküszöbölendő. Mert mi is hát a legolcsóbb ajánlat a legmegfelelőbbel szemközt? Egy olyan ajánlat, melyért az adott viszonyok között a munkát a közönséges tapasztalás adatainak figyelembe vételével elkészíteni nem lehet, melyet egy a végletekbe hajtott verseny kényszerítő nyomása alatt olyan vállalkozó tehetett csak, aki előre tudja, hogy a munkára rá fog fizetni, mégis vállalja, akár azért, hogy ezzel a munkával korábbi deficitet ideig-óráig eltakarjon. Az ilyen vállalkozó a gazdasági helyzet nyomása alatt, szabad akarat elhatározásában korlátolva van s épen ezért úgy miként évezredek óta védi az állam korlátolt kiskorut és tékozlót a saját

cselekedeteivel szemben, épen úgy kell védenie a kényyszerhelyzetbe kergetett vállalkozót is. A hatóság tudja vagy legalább tudnia kell, hogy mennyiért lehet valamely munkát a tisztas polgári haszon számbavételével elkészíteni, aki ilyen árért a munka teljesítésére vállalkozik, annak adja oda, ezen alul azonban az oktalan ajánlkozót kergesse el.

Felülfizetések.

Az „Egyesült Szabóiparosok Köre“ 1912. október 20-án tartott kedélyes estéjén felülfizettek:

Koch Miklós 1.40, Major Márton 1.40 Bóna Gerely 1.20, Ullmann Rózsika 1.—, Rácz József 1.—, Sékác Géza 1.—, Körmöczi L. —.80, Almásy Andor —.80, Stancsek Pál —.80, Neuhauszer János —.80, Spacek Mihály —.80, Ixner János —.80, Váli János —.80, Rair József —.80, Fles Márton —.60, Wischer Péter —.50, Wagner Pálné —.40, Poulisz Antal —.40, Reisz György —.40, Gondoros Gábor —.40, Göttler Vilmos —.40, Mihalecz Sándor —.40, Lipert E. —.40, Tóth Imre —.40, Petrák János —.40, Herskovits —.40, Milc András —.20, Sról Ferenc —.20 fillért.

Hálás köszönetét nyilvánítja a *rendezés*g.

Üzlet megnyitás.

Orbán és Pollák posztó- és béléssáru cég helyiségei Deák Ferenc-tér 1. szám alatti Wodiáner-palotában megnyitak. Az új üzlettulajdonosok a szabóság széles köreiben ismertek. Megérdemlik a szabóiparosok támogatását.

ALAPITVA 1816. GROSZMANN GYULA TELEFON 109-71.
UTÓDA

ROSENBERG RICHÁRD

ELSŐ MAGYAR KATONAI FÉMÁRU-GYÁR

A Budapesti Szabóiparosok Hítel- és Termelősz. szállítója.

BUDAPEST, VIII., FUTÓ-UTCA 15.

A m. kir. honvédség, közös hadsereg, m. kir. államrendőrség, csendőrség, posta- és távírda-hivatal, m. á. vasut, m. kir. pénzügyőrség és koronaőrség szállítója.

Készít mindennemű ércgombokat, címeres libériás gombokat, érmekeket, jelvényeket, címereket, monogramokat portás és karmesteri botokat.

KOVALD FEST, TISZTIT
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 35-37.

Telefon: Gyűjtőtelepek a székesfőváros minden részében.
58-45 Képviselőtek az ország legtöbb városában.
128-13 Szabóknak rendes árainkból 10% engedmény.

IPARTESTÜLETI ÉS EGYESÜLETI ÜGYEK.

BUDAPESTI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

A Budapesti Férfiszabó Ipartestülete
T. Elnökségének.

A m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatósága arról értesítette kamaránkat, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur egyes különleges iparágakban, nevezetesen a ruházati iparokból különlegesen a *férfi ruha szabóság és a cipészipar* köréből mestertanfolyamok rendezését engedélyezte.

E tanfolyamok legfőbb célja, mint eddig is volt, egyes e szakmákkal foglalkozó iparosoknak oly képzetséget nyújtani, hogy azok a gyakorlati ipari életben üzletükkel minél jobban boldogulhassanak. Ezen a tanfolyamon intelligens, előadóképességgel, szakmájukban kitűnő jártassággal bíró és vándor vagy más rendszerű szaktanfolyamot végzett, tehát már megfelelően előképzett fiatalabb iparosmesterek és kivételesen 24 évnél idősebb segédek vehetnek részt. Ezen tanfolyamok tárgyai lesznek:

1. a szerkesztő mértan elemei rajzzal,
2. ipari számtan,
3. emberanatomiai alapismeretek, amennyiben az itt szükséges,
4. áruismeret és ipari technológia,
5. különös ipari könyvviteltan és
6. az illető iparág szabászati rajza és kalkuláció.

Egy-egy tanfolyamra husz (20) hallgatót vesz fel a technológiai iparmuzeum. A tanítás naponként 8—9 órára terjed. Tanítási díj nem lesz

Van szerencsénk a t. Elnökséget felkérni, hogy ezt a testület körében közhírré tenni s az illető iparosokat felhívni sziveskedjék, hogy amennyiben a tanfolyamon résztvenni óhajtanak ebbeli kívánságukat a t. Elnökségnél bejelentsék. A tanfolyamok a m. kir. technológiai iparmuzeumban tartatnak meg. Kezdődnek 1913. január havában s 7 héten át tartatnak.

A tanfolyamok megnyitása január 3-án történik d. e. 9 órakor. Együttal közöljük, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur ezuttal a tanfolyamokra jelentkező iparosoknak a 20—20 K. utiköltségen (vidékieknek)

kivül egyéb segélyt nem nyújt. — A jelentkező iparosokat kérjük azonban úgy megválogatni, hogy lehetőleg csak oly városból kerüljön a mestertanfolyamra, ahol ily tanfolyamot végzett iparos még nincsen.

Ezuttal nyomatékosan figyelmébe ajánljuk a tekintetes Elnökségnek, *hogy a mestertanfolyamra jelentkezők ezentul a 20 koronányi utiköltségen kívül semmiféle segélyben nem részesülhetnek.* Tehát csak olyanokat sziveskedjék ajánlani, *akinek legalább 300 kor.-nyi költsége e célra rendelkezésre áll.*

Tisztelettel kérjük a t. Elnökséget, méltóztassék úgy intézkedni, hogy a tanfolyamra jelentkezett iparosok névsorát lehetőleg november 10-ig okvetlenül megkaphassuk, mert a későbbi jelentkezések nem fognak figyelembe vétetni.

Budapest, 1912. október 22.

Hoffer Márton
titkár.

Lánczy
elnök.

Értesítés.

A *takarék-társaság* november 11-én d. e. 11 órakor *havi ülést* tart. A tagok pontos megjelenésre kéretnek.

Olvasóink figyelmét felhívjuk Kehrling K. kelmefestő és vegytisztítógyár hirdetésére.

**Egy jó forgalmu
szabó-üzlet**
teljes berendezéssel azonnal átadó
csekély lakbér mellett. — Megtudható
Liszt Ferenc-tér 6. földszint 2. Fodor.

Ha jól és olcsón akar vásárolni

mindennemű gyapjuszöveteket valamint fekete és kék árut ugyszintén kosztüm-kelméket és mindenféle bélésárut, akkor
===== bizalommal forduljon =====

KLINGHOFER BERNÁT

≡ Posztó- és Gyapjuszövet-kereskedőhöz ≡
BUDAPEST, V., VESSELÉNYI-UTCZA 1.

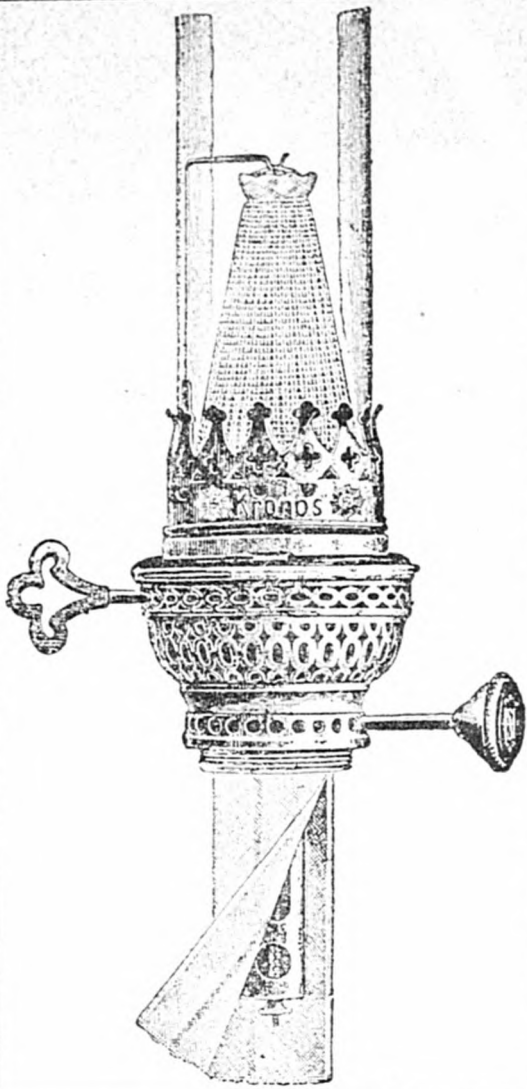
PINGEL TESTVÉREK

Felhívjuk a férfiszabó iparos urak szives figyelmét tenti telepünkre, hol **férfi ruhák száraz és vegytisztítását — szükség esetén 24 óra alatt — jutányosan és pontosan eszközöljük.** Specialisták női ruhák, csipkék, selymek, függönyök, zsinórok stb. mintaszerinti megrestésében és azok száraz és vegytisztításában. **Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölünk.**

Fióküzletek: VII., Dob-utca 59. — VI., Nagymező-utca 52.

**SZÁRAZ, VEGYTISZTÍTÓ ÉS MŰFESTŐ TELBPE
FŐÜZLET: VII., SIP-UTCA 11. SZ.
TELEFON: 160—76.**

Jó világítás!

Jó munka!

A legjobb és használatban levő legolcsóbb műhelyvilágítás:

Sinumbra

Szeszizzófénylámpa

körülbelül 100 gyertyafény-nyel, fogyasztása 1 liter szesz 12 óra alatt!

„Perpetua”

erősfényű petróleumlámpa

körülbelül 200 gyertyafény-nyel, fogyasztása 1 liter petróleum 10 óra alatt.

Kezelése egyszerű! Beszerzése olcsó!

Világos, nyugodt, ármentes fény!

Vételkötelezettség nélkül, próbára szállítunk egy lámpát.

Magyarországi főelárusítás

Faludi Henrik és Társa

műszaki és világítási vállalat
Budapest V., Greshampalota.

Késes és köszörülési üzletem

régi jó hírnevét fentartva, csakis a legjobb acélból tartok **ollókat** és **beretvákat**. Angol és amerikai nagy **szabászollókban** dus választék, a melyet a szabómester uraknak becses figyelmébe ajánlok

LAUBER L.
BUDAPEST, KIRÁLY-UTCA 1. SZ.

SCHLESINGER SÁNDOR

fiu és leányfelöltő és angol kosztüm-szabó divatterme

☞ Façon-munkák elvállaltatnak. ☞

BUDAPEST, VII., DEMBINSZKY-U. 6.

ORBÁN ÉS POLLÁK

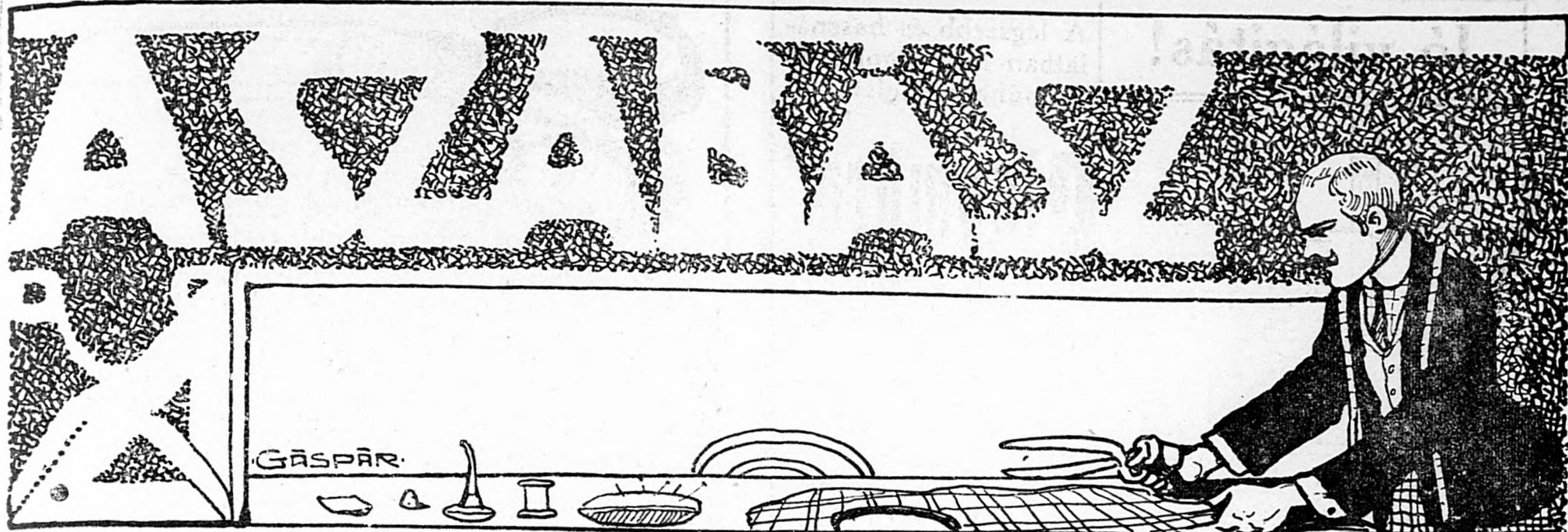
POSZTÓ- ÉS BÉLÉSÁRU NAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST, V. ker., Deák Ferencz-tér 1. szám.

Minden fajta angol-, francia és hazai gyártmányu gyapjuszövetek, bélésárúk és szabókellékek raktára. Telefon 118-01.

Vidéki szabóurak részére készséggel küldünk mintákat. Gyors és pontos kiszolgálás. Telefon 118-01.

Mindennemű szabó- és varrókellékek, bélésárúk legolcsóbb bevásárlási forrása

Bohrer Jakab
VIII., ker., Népszínház-utca 57.
Megrendeléseket házhoz szállítom.

GÄSPÄR.

Az empire (első császárságkori) divat.

Ami a régi idők divatját és ruházkodási stíljait leginkább jellemzi a másik fölött, az az, hogy több volt bennök a jelképies elem, a gondolat. A régi viselet mindig ki is fecsegett valamit abból, amit viselője gondolt és érzett. A francia forradalom alatt az arisztokrácia fekete ruhában gyászolta az elmúlt jó időket s mikor a fiatal főnemes generáció újra kezdett alkalmazkodni az idők szelleméhez s az alkotmány új formáihoz, a feketét félgyászszal cserélte fel. Hasonló módon adtak kifejezést a régi görögök és rómaiak is a ruházkodás és pipere symbolikus tartalma iránti érzéküknek, amidőn ujjaikon talizmánul a köztársaság jelmondataival vagy a legderekabb hazafiak arcmásával ékes arany gyűrűt hordtak.

Hadd írjunk le legelsőben is pontosan egy száz év előtti uri viseletet a császárság fénykorából. Szürke *casimir* kabát ugyanolyan béléssel s vörös hajtóka, acél és réz gombok, nagy battiszt nyakkendő, melynek végei csokorra kötve, fehér alapu selyem mellény ezüst csillagokkal behintve s széles ibolyaszín csikokkal. Órát kettőt hordtak, egyet aranyból s egyet acélból. A nadrág világoszöld casimir vagy pedig bőr lovagló nadrág acél gombokkal. Ehhez fehér selyem harisnyák piros szöglettel, vagy igen puha és simuló bőr csizmák, melyek csak az ikráig érnek. Ezüst csattok barna vagy zöld csikos tigris bőr keztyük, kerek vagy süveges kalap s három színű kokárdával. A haját nyírva és göndörítve viselik mint egy antik Antónius fő vagy hanyag rendetlenségben, amit a „vizből kikelő Venusról“ neveztek el, továbbá Caracolla vagy Titus módra. A nyak felálló, barnaszín piros vagy más színű. A kabát fölött esőköpeny vagy bő redingot, a frakk finom szürke posztó zöld gallérral.

A női kosztümökben csak úgy tombolnak a „nemzeti“, „hazafias“ „konstitucionális“ stb. jelzők, a kis főkötőt, amelyet rózsafüzér vesz körül, balfelől nemzeti ko-

kárda tüzte le s fölötté két fehér toll, hátul pedig három színű nagy szalagcsokor.

Vannak aztán „sisak-kalapok“, „kertészkalapok“ „vesti szüz-ruhák“, puffok- virágok, szalagok, nakaracipők stb. A női divat egyszerűen kifogyhatatlan a legfantasztikusabb elnevezésekben.

Mikor Napoleon berendeztette palotáját, a híres David festővel festette meg koronáztatását. A kép legübb forrása és emléke az akkori idők viseletének. Dávid fehér tollas süvegekben mutatja be férfi-alakjait, vállakra hosszú tunikát, nehéz bársony palástokat vet a melyek mai izlésünk előtt nevetségeseknek tetszenének. A paróka már nem divat. A polgárok kezdetben a koronákat utánozzák, roppant kucsmákat, ugynevezett „spencer“-t, redingotot és nadrágot viselnek, a kard kizárólag a katonaságnak van fenntartva.

A termékeny német vigjátékiró Kotzebue írja 1804-ből párisi emlékeiben: „A férfiak öltözete *öt-hat zsákból áll, melyet kabátnak és rövid nadrágnak neveznek. A pantalon és a sok galléros redingotot a cselédeknek engedték át. A nyilvános multságokon megjeleni szokott divathősök legperfektebb eleganciája: nagy karimájú kalapok, posztó vagy bársony rövid nadrág, Suvarovcsizmák sárga hajtással, testhez álló kabát, mely érvényre emelje a termetet s tetszés szerinti mellény. Az egyik pojácának, a másik fiakkeresnek, a harmadik jockey-nak néz ki benne.*

Tegyük hozzá, hogy a gyolcs Hollandiából ered, a kalap porosz, a tripla zsilé meg angol.

Ami a haját illeti, azt 1806-ban az orrba csüngerve hordják, hat évvel utóbb pedig ugynevezett Kherubmódra a valóságos virágcserép forma kalap fődte.

1808-ban ugyanazokkal a kipárnázott vállakkal találkozunk mint legutóbb is láttuk, mindenki egy-egy Hekurlesnek játszsza ki magát. Végre az 1812-iki Hizllár, akinek a neve „merweilleux“ a magas tetejű kalapot, a

KLEIN MIKSA

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCZA 40. sz.

Mindennemű szabókellékek dus raktára.

Olcsó szabott árak!

Olcsó szabott árak!

WATTA GYÁRI RAKTÁR.

franciás szabásu kalapot, az oldal-sujtásos nadrágot emelte divattá.

A nők empire-toilette-je épen olyan mint a butorok empire-stylja: antik comeik és vésett kövek ellesett utánzók mindmegannyi ókori istenei, komolyan és méltóságosan lépdelnek ezek. A kosztüm az elmaradhatatlan átlátszó fátyolokon keresztül teljesen érvényre emeli a női test idomait, Vénus meztelen volt; Josephina császárné beéri azzal, hogy telt karjai meztelenségét fitogtassa, míg ruhája szorossan simul testéhez. Hosszu uszályu alj, a frizurában tollak, tündöklő gyémántok, gyöngyök közepette ugy ragyoktatják a hölgyek toilette-jeik gazdaságát nyilvános szerepléseiknél s ezekkel párosul a hintók és fogatok luxusa a livrée-k tarkasága.

1804 körül aztán feltűnik a hegyes „mameluk“ szabás, a derék egész a hónaljig szalad fel, a fejre arany háló (a későbbi „netz“) vagy virág kerül diszül, tetejükbe pedig egy új fajta madár a „marabu“ tolla. Sokszor Minerva sisakjához hasonló „capote“-ot vagy egész piciny, „láthatatlannak“ nevezett főkötőcskét tűznek föl. De sem pirosító, sem hajpor. A haj zilált, benne brilliáns diadém; csipke tunika és sok virág.

Napoleon második házassága után egyszerre megint átalakul a divat; a női kosztüm közeledik a férfiak viseletéhez: magas formájú kalapok, „spencer“, „carriek“. A színek is világosabbak, derültebbek lesznek. A sokáig számüzött fűző ismét jogaiba lép s a meztelen karok szemérmesen elbujnak az ujjak alá, ugy kell lenni, hogy Mária Lujzának nem voltak oly mutogatni való szép gömbölyü karjai mint Josephina császárnénak, mert köztudomásu, hogy a divat szeszélyeit többnyire a női kacérság hivalkodása, vagy a testi fogyatkozások elleplezése szabja meg, a fűző pedig a csipők hibáit hozza helyre.

Nemsokára — 1809 táján, mindinkább kezdenek elterjedni a *visuráknak* nevezett bélelt bundák és prémes sipkák is, sőt a katonaság iránti gyöngéjük sokakat arra bír a hölgyek közül, hogy pantallókban mutatásák magukat a boulevardokon. Ez az excenticitás azonban nem sokáig tart. 1813-ban már a divat azt követeli, hogy rendkívül magas frizurákat hordjanak s a haját elől khinai módon fonják össze.

Ne feledkezzünk meg továbbá az első császárság egyéb pipere-cikkeiről sem, a koral vagy kláris ékszerekről s az indiai kasmir-sálakról. Egy-egy kasmir-sál 10.000 frankba is belekerült s nemzedékről-nemzedékre szállt át a családokban. Nagyanyáink vállain még láthattunk ezekből a drága sálakból, melyekből az első két példányt Bonaparte mint konsul hozta magával Egyiptomból s Jozefinnek ajándékozta. Lehet képzelni mennyi pénzébe került a hiu hölgyvilágnak, hogy a piramisok legyőzőjének feleségét utánozhassák.

A császárság vége felé sem a férfi, sem a női kosztümök nem árulják már el azt az eleganciát és raffinement-t mint a császárság fénykorában. Igaza van

Lacroixnak, mikor az egész akkori divatot az izléstelenség és karrikatura netovábbjának bélyegzi. De az egész empire divat sem volt egyéb a dekádeni görög művészet életre keltési kísérleténél. habár nem minden eredetiség nélkül. Némelyek szerint a directorium korabeli styl, a XVI. Lajos korabeli befolyások után inkább a görög példákra, a tulajdonképpeni empire-styl pedig inkább a rómaiakra támaszkodott. Ez azonban nem lényeges különbség, mert a római művészet sem volt egyéb a szellem módosításánál. Dávid festő e szellem egyik legjobb ismerője, akinek műtermében tanulták az öltözködés és a mozdulatok stylját oly színművészek, mint Lekain és Talma, mikor ezek tanácsot kértek tőle kosztümeik tárgyában, az etruszk vázákhoz utasította őket.

Küiönben I. Napoleon történetirója, Masson részletesen leírja a császárnak Mária Lujzával való egybekelésénél viselt diszöltönyét is. Fekete bársony kalpag, nyolc sor gyémánttal amelyből három fehér toll állt fölfelé, gyémánt boglárval szoritva le, boglár közepén a hires Regens gyémánt. A dolmány ép ugy mint a rövid mente és nadrág fehér selyem volt arany paszmánttal, a nyakban a legió-rend nagy lánc, oldalán kard. Egyéb minden gyémánt, a kard markolata, a nyaklánc, a cipő-csatt, a mente-kötő.

Már Lajos Fülöp korában a férfi-viselet teljesen elpolgáriasul, demokratizálódik. A vasárnapiasan kicsipett munkást nem lehet megkülönböztetni munkaadójától. A frakk, melyet a cselédek viselnek ugyanaz, mint amelyet a gazdájuk viselnek. Mária Lujza császárnő távozásával újra megérdemelt becsületéhez jut a hölgyek „darázsdereka.“ Zsiráf-módra fésülködnek, turbánt és kendőt viselnek, garibaldit, figarót, zsinóros bársony zuávokat öltenek fel. X. Károly korában a szende, szüzies perkál nyomja bélyegét rá a női divatra, a felhős musszlinok, a nefelejcscesel behintett perkálok romantikus napjai ezek, melyeket csak a Musset álta megénekelte excentrikus lionne-ok. Divatszeszélyes szatindamasz, csipke, grenadin és barége szövetek boritnak újra homályba.

Ha nem is mindig, de mint említettük, igen sokszor szolgált a divat testi hibák eltakarására eredetileg. A parókát XIV. Lajos támadt kelése elleplezésére hozta divatba, míg a női cipők magas sarkai a kis termetű Pompadour asszonytól származnak, aki ezekkel akart magasabbnak látszani. Az uszályviseletet is IX. Lajos lányai hozták be, hogy szoknyaikkal elrejtsek rut lábait. Viszont a magas gallér viseletére III. Fülöp király felesége adott példát, akinek tulságosan hosszú nyaka volt. A bőujjakat III. Henrik udvaránál azért találták fel, hogy elfödjék velök az udvarnál levők ferde vállait, míg a Jozefin császárné által újra felelevenített fedetlen karok első uttörőjét már ausztriai Anna személyében kell látnunk, akinek állítólag csodaszép idomai voltak. A férfidivatra persze ez sokkal kevésbé áll, ami talán onnan van, hogy a férfiak általában kevesebb a hiuság.

Ranschburg Soma

egyensapka készítő

Budapest, Rákóczi-ut 60. I. em.

Saját készítményü alak és hercules alak-szintartó védő rugóval készült egyensapkáim a mi általános-ságban elismert és közkedvelt. Nagy választékú raktár. Egyes sapkát, vagy bármily nagy szállítasokat pontosan kiszolgálók.

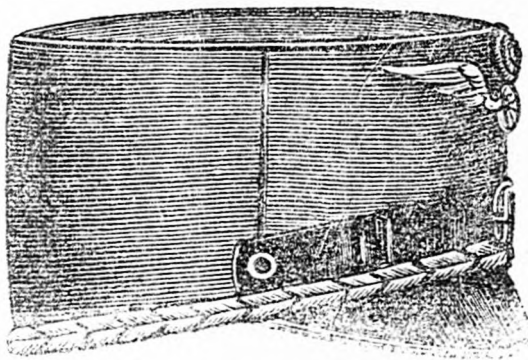
Vasuti, csendőrségi, rendőrségi, hajdu, postai, törvényszéki, üzleti, intézeti, libéria, deák-sapkák. a beküldött anyagból is elkészíttetnek. Tűzoltó testületek részére szövet- vagy bőr-sapkákat készítenek.

Téli és nyári sapkák nagy választékban.

Mindenféle zsinór, jelvény és apró kellékek egyenruhához raktáron.

Elvem: gyors és pontos kiszolgálás.

Mintát és árjegyzéket ingyen és térmentve küldök

Eladás nagyban és kicsinyben.

Szövetvágó- Szabászati Gép

Elsőrangú gyártmány

Carl Bungeer

Szerszámgyár
Berlin N 20 Drontheimerstr. 27.

vezérképviselőt Austria-Magyarország részére

Guttmann & Birnfeld

Budapest IV. Károly Körút 24.

HORECZKY JAKAB

VII., Dohány-utca 20.

Gyapjuszövetek, bélésárúk és varrókellékek nagy választékban

Maradékok legolcsóbb árban.

KUNSTÄDTER VILMOS

papírkereskedése és könyvnyomdai műintézete

VIII., JÓZSEF-KÖRUT 7.

VII., DAMJANICH-UTCA 32. SZ. és VII., THÖKÖLY-UT 53. SZ.

Telefon 58-06. oooooo Telefon 833.

Szabáspapír, szabászati eszközök, mértékek, üzleti könyvek, irodaberendezések a legelőnyösebb árban kaphatók.

Osztrák császári és magyar királyi udvari szállító

ALAPITTA-TOTT 1850

SEMLER J.

ALAPITTA-TOTT 1850

POSZTÓ ÉS ANGOL DIVATKELMÉK RAKTÁRAI
BUDAPEST, BÉCSI- ÉS DEÁK FERENC-U. SARKÁN

LONDON, 7. UPPER JAMES STREET

Osztrák császári és magyar királyi udvari szállító

Detail osztályom kibővítése folytán azon előnyös helyzetben vagyok, hogy az eddig ismert nagy választékú **eredeti angol uri divatszövet-raktáram**

legkiválóbb idényujdonságait hatványozott mértékben birom t. vevőimnek bemutatni. * * * * *

Minták készséggel küldetnek. * * * * *

Minták készséggel küldetnek. * * * * *

HERBSTER FERENCZ

BUDAPEST
AKÁCFA-U. 5.

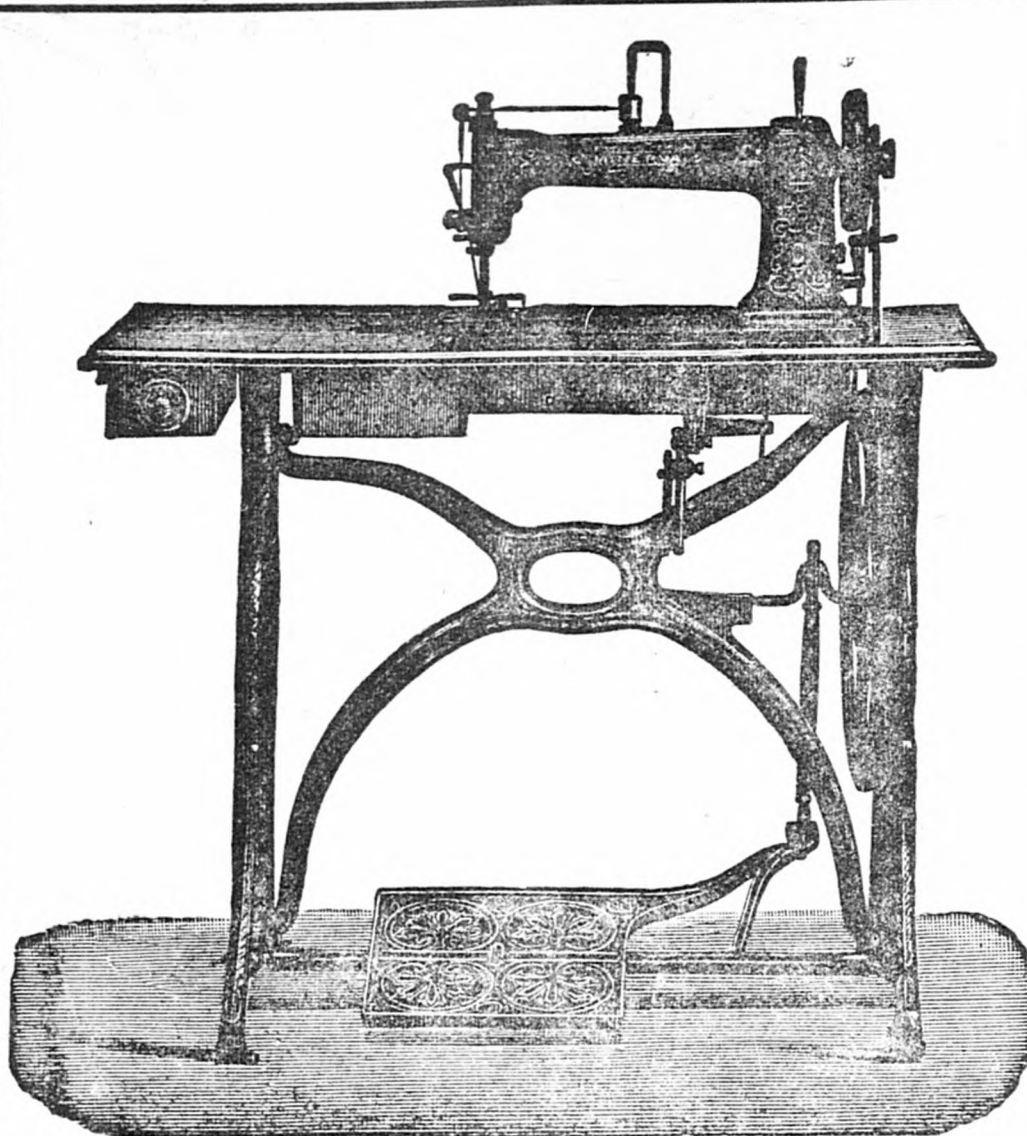

Elsőrangu
varrógép
szabóiparo-
sok részére a

„PFAFF“

52-ös,

ugymint minden
rendszerben

Varrógép és kerékpár
javítóműhely és raktár

Szabóiparo-
sok részére a

„MINERVA“
VARRÓGÉP

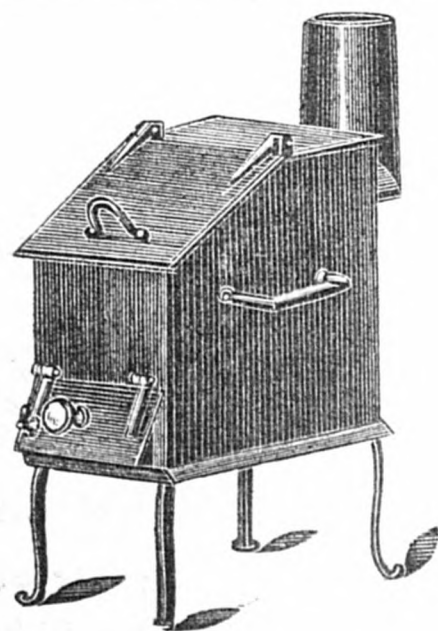
az általam sza-
badalmazott áll-
vánnyal a leg-
könnyebb és
leggyorsabb
járásu.

IMREY MIHÁLY

VASÁRU-, SZERSZÁM-, KONYHA- ÉS
HÁZTARTÁS BERENDEZÉSI ÜZLETE
AZ „ARANY MOZSÁRHOZ“
BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 49

Szabó-vasaló melegítő kályhalemezből, rostéllal

18/27	21/27	21/32	24 34	24/37	25/42	cm.
5.50	6.50	7.50	8.50	9.50	10.50	kor.
Öntött vasból 13.50						

TELEFON-SZÁM
29—10

ALAPÍTOTT
1873. ÉVBEN.

GRÜN ÉS TÁRSA, BUDAPEST

TELEFON 16—23.

Sürgönyeim: Postógráb.

Férfi és női posztóárak raktára.

A főváros legolcsóbb bevásárlási forrása

Szabómester uraknak dústartalmu mintakollek-
ciónkat írásbeli megkeresésre készséggel meg-
küldjük.

Férfiszabó mesterek kiknek nagy szük-
ségük van posztó
árakban legolcsób-
ban vásárolhatnak
M Somec, Kumpolecz
Mintakártyák kívánságra küldetnek.

CSONTOS KÁROLY
szücsmester

A Budapesti Szabóiparosok
Szövetkezetének szállítója

Kijánlja magát a szabóiparosoknak
mindenfélé szücsmunkái pontos és
jufányos készítését.

Budapest, Aradi-u. 64.

Telefon 16—70.

Fischer és Kohn Budapest

V., ERZSÉBETTER 12.

Finomposztó- és gyapjuszövetárak, katonai- és béria-posztók
Angol és francia ujdonságok uri- és női-ruhakelmékben.
Nagyban és kicsinyben. Honi-gyártmányok legnagyobb választékban

Alapított 1885.

50

Alapított 1885.

A modern szabászatból

kellő és alapos oktatás a legrövidebb
idő alatt csakis az 1885. év óta fennálló,
aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetett

Első Nyilvános szabásztanítási Intézet-

ben nyerhető

Budapest, IV., Szervita-tér 8. II. emelet 38.

□ TANIDÓ NAPONTA 5 ÓRA. □

Tanórák: ünnep- és vasárnapokat kivéve reggel 9 órától
12 óráig; délután 2 órától 4 óráig tartatnak,
== vagy kívánatra este 7 órától 9 óráig. ==

Rendes tanidő 14 nap. A fölfogáshoz kénepest a tanidő
néhány napra redukálható, vagy a szükséghez
== mérten meghosszabbítható. ==

Minden tanítvány már az első 8 napon belül próbaszabás
által meggyőződhetik tanulásának eredményé-
ről. Az intézet műhelyében próbát csinálhat.

Tandíj: a modern férfi-ruhák szabásának tanítására, az
összes rajzkellékekkel együtt 70 kor. Magyar
ruhák, katonai- és papiegyenruhákkal együtt
100 korona.

Süketnémák, vagy akik a szabóságot nem tanulták, a
tandíj kétszeresét fizetik.

Tandíj a belépés napján előre fizetendő. — Bővebb érte-
sítés levél útján is nyerhető.

Vasalókályhák és vasalókészülékek.

Elképzeltető
legjobbak!
—
Minden eddig
létező
vasalókályhát
felülmulnak!

Uj D. R.
szabadalom!
Célszerű!
Szolid!
Olcsó!
Szenzációs
találmány!

SCHITKA FERDINAND

a szabadalmazott vasalókályhák feltalálója
Wien VII., Mondscheingasse 6.

— Ezelőtt: I., Kurrentgasse 1. —

Magyar Kender- és Lenipar-Részvénytársaság

Szabókellékek: u. m. vászon,
kanavász sfb. az összes
budapesti szabókellék-keres-
kedőknél kaphatók.

Budapest, V. kerület,
Szabadság-tér 15. szám.

TELEFON 33-39. SZ.

Gyártelepek: UJSZEGED, DUNAFÖLDVÁR.

LÁZÁR-féle kávéház

Budapest, VII., Dob-utca 20. (Holló-utca sarok).

A budapesti női-
és férfi-konfekció
szabómesterek ta-
lálkozó helye. ✪

KELLNER M. és TÁRSA

Telefon 98—42. GÉPDOBOZGYÁRA Telefon 98—42.
BUDAPEST, VII. KER., ALPÁR-UTCA 7. SZÁM.

Készít mindenféle
csomagoló, fény-
űzési és adjusztáló-
dobozokat.

Különlegesség össze-
lőrhetően rakfári do-
bozok és szabadal-
mazott postadobozok.

Férfi kalapok

egység árban csak

4 korona

A Női Kalap Bazár

férfi osztályában

Budapest, Belváros, IV., Semmelweis-u. 17.

Teutsch János és Fia

BÁRÁNYBŐR és SZÖRMEÁRU NAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 14. SZÁM

Alapított 1843 évben

Legrégibb és legnagyobb
beszerzési forrás szabó-
iparosok részére

Saját báránybőr és szörme-
kikészítő- és festőgyára.

Távíratí cím: Teutsch, Nádorutca 17.

Telefon: 114—67 szám

KÁLMÁN „REMI“-kávéháza. József-körut 6.
A szabók találkozási helye.

Ekker, Pártos és Társa

Budapest, VI., Deák-tér 6. Anker
palota

Telefon-szám 39—71.

Telefon-szám 39—71.

Katona, egyenruházati
és libéria-posztók
gyári raktára.

Brucker Jenő

Villanyszerelési Vállalata

Budapest, VII., Dohány-utca 28.

Költségvetés díjtalan.

Üzemek és házak jókarbantartását.

Elvállal: Üzletek, lakások,
vill. varrógépek,
szabásgépek, telefonok, házi
csengő, motorok felszerelését.

Raktári telefon 16-71.

SCHWARCZ LAJOS

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 15.

 Minden fajta
angol-, francia- és
hazai gyártmányu
posztó-, gyapju-
szövetek-, bélés-
árúk és szabókellé-
kek gyári raktára

A szabóiparosok
legolcsóbb bevá-
sárlási forrása!

Raktári telefon 16-71.

Sas Károly

Budapest, VIII. ker., Népszínház-utca 40. sz.

Bevásárlási forrás varrókellékek és béléсарukban!
Hogy t. vevőimnek időt megtakarítsak és őket a fáradságtól megkíméljem, üzletemet olyképpen rendeztem be, hogy minden legcsekélyebb rendelést is házhoz szállítok. Levelezőlap útján tett rendelések legrovidebb időn belül pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

WEISZ H. ARMIN

BUDAPEST, VII., DOBOZI-UTCA 1. SZÁM. (Teleki-tér sarokház.)

Budapest legnagyobb vásári- és raktáriszabó-kellékek áruháza.

Mindenféle, a szabó-szakmához szükséges kellék alsószálak, cernák, selymek, gomb- és béléсарuk nagy áruháza.

TELEFON. József 10-02.

Magyarország egyedüli iskolája!

A modern szabászatbani valódi kiképzésére

csakis az általánosan elismert szabászati specialistánál,

REICHERT ZSIGMONDNÁL

Budapest, VI., Király-utca 38. szám.

Iskolám előnyei:

A tanuló nem fizet előbb, míg meg nem győződött arról, hogy a szabászatot biztosan könnyen elsajátíthatja. A polgári és katonai szabászatban való kiképzésért nálam 60 K. fizetendő és a tanuló egy kisegítő tankönyvet ingyen kap.

Teljesen kibővített legújabb „Centi“ szabászati tankönyv magántanulásra, 46 magyarázattal ellátott ábra mind azt tartalmazza, amire egy szabónak a mindennapi életben szüksége van, beleértve a legszükségesebb női ruhák. Ára 11 korona. Kiszámítható: hogy egy zacko vagy egy más ruhadarab megtanulása 25 fillérbe kerül.

Tankönyvek kizárólag csak nálam rendelhetők meg. Kereskedő által könyveket nem küldök. Az összeg beküldése esetén franko küldöm.

Teljesen kipróbált szabványminták utánvétellel is küldetnek.

EHRlich IZIDOR művegytisztító és kelmefestő

villany és gőzerővel berendezve

VII., KLAUZAL-TÉR 15.

Uri és női öltönyök, egyenruhák festése és tisztítása

Singer és Reitzer Telefon 137-40

Posztó-, béléсар- és kézműárú nagykereskedés
Budapest, Anker-köz 4 (félem.)

Legelőnyösebben szerezhető be magyar és német szabósághoz szükséges posztó- és béléсарu. — Mintákat vidékre készséggel küldünk.

Vásári és raktári szabó-kellékek áruháza.
Vidéki rendelések rögtön és pontosan eszközöltetnek.

Kühmayer F. és Tsa r. t.
POZSONY.
ALAPÍTÁSI ÉV 1889.
TELEFON 43-55.

WEISZ GYULA

BUDAPEST, V., BÉLA-UTCA 3. SZÁM

Katonai egyenruházati, valamint bel- és külföldi szövetek gyári lerakata.

Egyenruha-szegély-posztó és bársony-különlegességek nagyban és kicsinyben.

Sarkantyú, kard és gombáruk kizárólag viszonteladók részére

Béléсарu és szabócikkek.
Pontos ki-szolgálás!
Kuláns fel-tételek!

Kehrling K., kelmefestő

és vegytisztítógyár

Budapest, III., Zsigmond-tér 10. szám.

Telefon 75-05

Alapítva 1864.

Telefon 63-36

DE

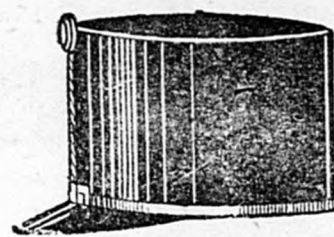
DE

GYÜJTŐTELEPEK:

I., Fehérvári-út 31.	II., Margit-körut 60.
IV., Váci-utca 51.	VI., Váci-körut 35.
V., Lipót-körut 16.	VI., Andrássy-ut 4.
VI., Izabella-utca 66.	VI., Andrássy-ut 55.
VI., Teréz-körut 44.	VII., Király-utca 1.
VII., Rákóczi-út 78.	VII., Orczy-ut 40 és
VIII., Üllői-út 30. sz.	PÉCS
XI., Ráday-utca 17.	KIRÁLY-UTCA 34. sz.

FÉRFI INGEK * GALLÉROK és FINOM FEHÉRNEMŰEK feltűnő szépen tisztítainak.

Ne méltóztassék cégemet a gombamódra elszaporodott kontárokkal
* * * * * összetéveszteni. * * * * *

Hartmann Sámuel és Fia

egyensapka és csákókészítő

Budapest VII, Károly-körut 9.

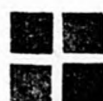
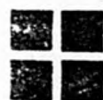
Készít mindenféle egyensapkákat, diszkalapokat, diák-kucsmákat, automobil- és sportsapkákat, valamint mindennemű szörme-sapkákat.

HOHENBERG FERENCZ

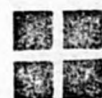
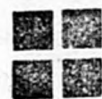
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 46 (saját házában.)

Cs. és kir. tisztí egyenruházati zsinór, paszomány és gombkötő-gyára.

EGYENRUHÁZATI CIKKEK és DISZMAGYAR ÖLTÖNYÖK teljes felszerelése.

TELEFON
15-70

Állandóan raktáron tart és gyorsan szállít minden néven nevezendő ZSINOR- és PASZOMÁNY ÁRUT. Minden néven nevezendő EGYENRUHÁZATI CIKKEK és FELSZERELÉSEKET. * * * Rajz minta árajánlatot kívánatra ingyen küldünk

Eredeti Singer és Wheeler & Wilson varrógépek

a szabóiparban előforduló összes varrási munkák számára.

Különleges gomblyuk varrógépek szálfogó szerkezettel tetszés szerinti gomblyukak készítésére. E gépek önműködő megállító és vágó készülékkel vannak ellátva.

Gyorsvarrógépek egyszerű és párhuzamos varratok készítésére.

Ruházati szakmában nélkülözhetetlen!

700-nál több különféle fajta eredeti Singer varrógép készül, minden elgondolható ipari célra

Azon üzletek amelyekben **Singer** varrógépek árusítatnak

mindannyian ezen címerről felismerhetők

Singer Co. varrógép részvénytársaság ipari osztálya

Budapest IV. Semmelweis-u. 14

ahol a piacra kerülő legújabb ipari gépek díjtalanul bemutatva lesznek.

Fiókküzetek mindenütt.

Angol- és francia nőruha szabászatot tanít

GYURIS PÁL nőiszabó iparos

a székesfővárosi iparrajziskola nőruha szabászati szakoktatója
Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 35. sz. II. emelet.

Oktatás délután 2 órától 6 óráig.

Mintaszabványok felnőttek- és gyermekruhából rendelhetők

Testhezálló kabát	K 2.50	Gyermekruhák árai:	
Félbő kabát	" 2.50	1 öltöny: sakó, mellény és rövid-	
Utazó kabát	" 3.—	nadrág	K 5.—
Aljak 7 es 9 részes	" 3.—	Matróz zubbony és rövidnadr.	" 3.—
Aljak divatlap szerint	" 4.—	Matróz kabát	" 2.—
Kabátok divatlap szerint.	" 4.—	Fiu- és leány felöltő	" 3.—
Ing- és jakna zubbonyok	" 1.40	Leány matróz zubbony	" 1.20
Női lovaglóruhák angol derék	" K 4.—		
" " kabát	" 2.50		
" " alj	" 8.—		

TELEFON 8-77.

HERZOG ÉS GÁBOR

POSZTÓ-, GYAPJUSZÖVET- ÉS
BÉLÉSÁRU NAGYKERESKEDÉS

**BUDAPEST, V.,
ZRINYI-UTCA 8.**

HERZ EMMA

ELSŐ MAGYAR ARANYHIMZŐ-TELEPE
BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS-U. 5.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg kamarai szállítója.

Román királyi jubileum érem tulajdonosa.

Grand prix nagy aranyérme és keresztje.

Kitüntette Orsz. iparegyesület díszérmével, továbbá London, Bécs, Budapest, Milánó, Bukarest stb.

Készít művészi kivitelben mindennemű aranyhímzéseket!
Tervekkel és rajzokkal díjmentesen szolgálok.

HOLZER

császári és királyi udvari és kamarai szállító

Világ-
városi
áruház **divatházának** Váró-, író-
és olvasó-
termek:
összes helyiségei

BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS-U. 9.